

Overweging 26 juni 2022

1 Koningen 19, 16b. 19-21 en Lucas 9, 51-62

Oost, west, thuis best. Misschien heb u ook wel zo'n tegeltje aan de muur hangen. En met de zomervakantie in het vooruitzicht – of misschien bent u wel net terug van een reis, om het toeristenseizoen vóór te zijn – is het een uitspraak die we binnenkort weer regelmatig zullen horen: ja hoor, het was prachtig in Denemarken, de Algarve, op Ameland of in Timbuktu. Maar wat is het héérlijk om weer thuis te zijn. Oost, west, thuis best. Moet het dan per se Jezus zijn die onze tevreden mijmeringen doorbreekt om te zeggen "Nee hoor, dat klopt helemaal niet. Sterker nog: dat is precies de verkeerde insteek." En wat bedoelt hij daar toch mee?

Maar laten we beginnen bij het begin. Bij het begin van vandaag dan. Bij de eerste lezing, waarin de profeet Elia een opvolger zoekt. God heeft hem al ingefluisterd wie dat moet worden: Elisa, de zoon van Safat. Elia vertrekt en vindt Elisa kennelijk zonder veel moeite. Geen wonder, want Elisa liep achter maar liefst 12 koppels met ossen. Een hele stoet – en precies evenveel als de stammen van Israël. Zelf liep Elia bij het laatste koppel, zodat hij ze allemaal goed in het oog kan houden. Deze goede boer is blijkbaar ook een goede herder. Precies voor die functie wil Elia hem hebben. Elia komt voorbij en werpt Elisa zijn mantel toe. "Laat mij eerst afscheid nemen van mijn familie" reageert Elisa. "Ga maar weer terug" lazen wij als antwoord, een andere vertaling leest "Ga, maar kom

terug.” Elisa slacht zijn twee ossen en geeft een afscheidsmaal. Niet alleen voor zijn familie, maar voor het hele werkvolk. Oftewel: voor iedereen die in de buurt was. De weinige woorden van Elia hebben hem nu al veranderd in een man die niet alleen voor zichzelf en zijn directe familie leeft, maar voor al zijn naasten.

In het evangelieverhaal dat we hoorden, gebeurt iets soortgelijks: Jezus begint aan zijn reis naar Jeruzalem. Onderweg komt hij mensen tegen, mensen zoals wij. Hij spreekt met hen, en zijn woorden raken. Onze ogen worden geopend, we zien opeens een nieuw perspectief in vastgelopen conflicten, licht waar eerst enkel duisternis scheen. Daar willen we meer van. Daar willen we ons mee verbinden, daar willen we bij horen. Hem volgen. In ons hart is een vuurtje gaan branden. Maar dan? Hoe geven we aan dat vuurtje handen en voeten, zodat het niet uitdooft in de wind van mitsen en maaren die onherroepelijk volgt? Zodat het niet verdwijnt in de beslommeringen van alledag? Jezus weet dat, hij kent ons al van verre.

“Ik zal u volgen Heer, waar gij ook gaat.” “Weet wel waar je aan begint”, antwoordt Jezus. “Je denkt bij mij veiligheid en geborgenheid te vinden, je ziet in mij een nieuwe Waarheid om je aan vast te klampen in tijden van polarisatie, chaos en onzekerheid. Weet wel dat bij mij niets vast ligt. Als je mij volgt, blijft ook je geloof steeds zoekend, steeds op reis.”

“Laat mij eerst mijn vader begraven.” Net als bij Elisa een verzoek om eerst afscheid te mogen nemen, maar Jezus lijkt strenger dan Elia: “Laat de doden hun doden maar begraven.” Blijkbaar zit deze persoon verstrengeld in een verleden dat hem of haar geen goed doet. Aan wat dood is en dus geen toekomst heeft. “Ga”, zegt Jezus, “kijk vooruit, laat de mensen en jezelf zien hoe de toekomst van God eruit kan zien.”

Weer een ander wil eerst afscheid nemen van zijn huisgenoten. En ook hier een waarschuwing voor achterom kijken: “Wie de hand aan de ploeg slaat maar omziet naar wat achter hem ligt, is ongeschikt voor het Rijk Gods.” Ook hier een verwijzing naar Elisa die achter 12 spannen ossen aan liep: een boer moet vooruit kijken. Zien of er stenen of wortels van bomen verwijderd moeten worden. Opletten of niet een van de ossen vastloopt in de modder. Niet steeds achterom kijken of het spoor wel netjes recht getrokken is.

Drie verschillende mensen met eenzelfde roeping, eenzelfde geraaktheid en verlangen, krijgen drie verschillende waarschuwingen. Er bestaan verschillende “ja maar-en”. Wat is die van u?

In elk geval is het antwoord van Jezus op onze twijfels niet zoiets als ‘stil maar, zoet maar, het komt wel goed’. Nee, hij drukt ons veel meer met de neus op de feiten. De weg van Jezus gaan is niet gemakkelijk. Het laat ons steeds in botsing komen, met onze omgeving – bijvoorbeeld omdat die ons gelovig-zijn afwijst – én

met onszelf. We hebben het namelijk graag geriefelijk en gemakkelijk. We zijn graag ergens thuis. En dat is prima, zolang dat thuis-zijn maar niet betekent dat we de deuren sluiten. Zo lang geloven een op-weg-zijn blijft, en niet een "ik weet het al en wat jij denkt moet dus wel verkeerd zijn" wordt.

Geloven betekent je losmaken van al wat ons vasthoudt aan wat níet van de Eeuwige is. Alles wat angst is en ego. Hoe hechter we ons met de Eeuwige verbonden weten, hoe onthechter we kunnen reizen. Oost west, thuis best.

Liesbeth Jansen